

ΕΛΛΑΣ

ΕΤΟΣ 80^{ον} ΑΡ. 705
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΑΘΗΝΑΙ. - ΠΕΜΠΤΗ 26 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1915
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΠΥΡ. Α. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ

ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ 10 ΛΕΠΤΑ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ ΑΡ. 51

ΤΑ ΔΕΙΝΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Γάλλοι στρατιώται κρατούντες Γερμανόν αιχμάλωτον ο οποίος έχει παραφρονήσει από τας πολυμήνους
κακουχίας και τας τραγικάς συμφοράς του πολέμου.

ΔΗΛΩΣΙΣ "ΕΛΛΑΔΟΣ"

Δόγω των μεγάλων δυσχερειών προς προμήθειαν επαρκούς χάρτου και της υπερβολικής του υπερτιμώσεως, η «Ελλάς» αναγκάζεται ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΣ να εκδίδεται εις 12 σελίδας, εκ των οποίων δεν θα λείπη τίποτε εκ της ουσιαστικής ύλης του φύλλου, απ' εναντίας μάλιστα θα προσπαθώμεν η ποιότης της ύλης ταύτης ν' αναπληρώνη την προσωρινήν και υπό άνωτέρας βίας επιβαλλομένην ταύτην ελάττωσιν.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ

Τό κυνήγι λοιπόν άρχίζει την 11ην Δεκεμβρίου άναμνηστικώς. Ξεφύγετε βέβαια ποιόν κυνήγι, άφου σ' ας λέγω την ήμεραν: Τό κυνήγι τών φυγοστράτων. Διατί τώρα εδιδάξαν την Παρασκευήν, και όλη την προηγουμένη Πέμπτην ή την επομένη Κυριακήν, αυτό δεν έμπορώ να τό καταλάβω. Μήπως εινε λάθος, όπως ε'παν εις την άρχήν; Όσοοδήποτε, έ'χω έτσι τό εδιδάσκα εις την έφημερίδα μου, Κ' εφρόντισα άμέσως να λάβω τά μέτρα μου, δηλαδή τά πιστοποιητικά μου. Διότι μ' έβεβαίωσαν όλοι, ότι θα την έχω άσχημα χωρίς αυτά...

Τώρα συλλογίζομαι τι θα γίνω, εάν τυχόν δεν έμπορέσω να βάλω εις την τσέπην έγκαιρος τά πιστοποιητικά. Και δεν εινε καθόλου άπίθανον. Έγγραφα κατεργαζόντως εις την πατρίδα να μου τό στείλουν. Άλλά «εδώ κοράβια γλάνοι...» Ας υποθέσω ότι με χίλια βάρηνα κατορθώσω να μου βγάλουν επιτέλους τά περιήρημα αυτά χαρτιά και, την τελευταίαν στιγμήν, μου τό στέλλουν με τό ταχυδρομείον ή με άνθρωπον. Κ' έγραφα τό γράμμα γάνε-ται ή τό άνθρωπος δεν φθάνει στας Άθήνας ποτέ. Γιατί όχι; Δέγοι άνθρωποι εξεκίνησαν κ' έμειναν στη μέση του δρόμου; Και λίγα γράμματα έχάθησαν, άκόμη και συστημένα; Τι γίνεται τότε, παρακαλώ;

Εκείνο συλλογίζομαι προπάντων, εινε ή προσβολή που θα μου γίνεται από αυτούς τους χοροφύλακας της καταδιώξεως, και μάλιστα τους άξιοματικούς. Θα τους λέγω, ότι δεν έχω στρατιωτικήν υποχρέωσιν, διότι αν ε'χα, θα ήμουν άπλοστοτα εις τό στράτευμα, και δεν θα με πιστεύουν. Άλλά θα μου γυρεύουν χαρτιά. Θα κάνουν καλλίτερον ένα παλινόγραφο με μίαν οβυσμένην σφραγίδα και με μίαν δυσανάγνωστον υπογραφήν, από μεν τόν ιδίον και από τόν λόγον της τιμής μου. Μα γίνεται μεγαλύτερα προσβολή προς ένα πολίτην από την εξοσίαν; Και κάθε πολίτης με ίπποτικάς διαδιέσεις δεν θα ε'χε κάθε δικαίωμα, όχι απλώς να διαμαρτυρηθή, αλλά να προσκαλέσθαι και εις μονομαχίαν τόν άξιοματικόν που θα τόν εφώνεζε δημοσίω ψεύστην; Διότι αυτό θα γίνεται κατ' ουσίαν. Ό τι μωτέρως τόν άνθρωπον, ό ευποληπιότερος τόν πολίτην, ό γνωστότερος τών νοικοκυρέων θα σταματάται εις τόν δρόμον από τόν τυχόντα γαίονα, ό οποίος, επειδή φορεί σπαθί και κορώνα, νομίζει ότι μόνον αυτός έχει άξιοπρέπειαν, συναισθούνην του καθηκοντος, τιμήν και λόγον τιμής.

— Είσαι φυγόστρατος; — Όχι, κύριε. Δεν έχω στρατιωτικήν υποχρέωσιν. Τά χαρτιά σου! Ψέμματα λές! — Δεν έχω χαρτιά, αλλά έμειν ό τάδε και σ' ας δώσω τόν λόγον της τιμής μου. — Τόν λόγον της τιμής σου να τόν βράσω και να πής τό ζουμί του. Κόμισσε μέσα να σ' εντύσωμε!

Θέλουν τώρα να 'πουν, ότι ή έξουσία, ως έξουσία, δεν προσβάλλει κανένα όταν έκτελή τό καθήκον της και ένα νόμον. Ό δέ νόμος, εις αυτήν την περιστασίαν λέγει: «Από 11ης Δεκεμβρίου, κάθε άνθρωπος χωρίς χαρτιά, πιστοποιούμενα ότι εινε άπληλαγμένος στρατιωτικής υποχρεώσεως, εινε φυγόστρατος και πρέπει να συλλαμβάνεται». Τότε λοιπόν έκαμην ένα πολύ άνόητον νόμον. Διότι εινε ολοφάνερον, ότι κάθε άνθρωπος χωρίς χαρτιά δεν ε'ινε και φυγόστρατος. Επομένως όταν δεν ε'ινε, δεν υπόκειται εις καμίαν ενόχλησιν, εις

καμίαν προσβολήν, εις καμίαν σύλληψιν. Τους φυγοστράτους έπρεπε να τους γνωρίζη ή έξουσία και μόνον αυτούς να συλλαμβάνη. Τό να συλληφθώμεν ή να ενόχληθώμεν, καθ' οιονδήποτε τρόπον, εγώ ό έξημεμένος, ή σ' ό υπερήλικος, ή ό άλλος ό απαλλαγέντας, εινε ή μεγαλύτερα άδικία και άδαιρεσία που έμπορεί να μεταχειρισθί τό Κράτος εναντίον τών πολιτών.

Πώς θα εφαρμοσθί τώρα αυτό τό μέτρον, εινε άλλο ζήτημα. Οι χοροφύλακες έσφαγα τού 1887 έμπορεί να μη άναζητούντο 1915... Έμπορεί να μην ερωτώνται παρά μόνον οι ύποπτοι και οι άγνωστοι, και αυτοί με την μεγαλειότητα ευγένειαν γάφινονται δέ ανενόχλητοι εντέλως οι γνωστοί και οι προφανώς άπληλαγμένοι. Άδιόφορον. Κατ' άρχήν, τό κυνήγι εινε από τό πλέον τυραννικά μέτρα και γομίζω, ότι ούδέποτε έπρεπε να λαμβάνεται εναντίον πολιτών Έλλήνων. Έστω και με κίνδυνον να διαφύγουν μερικοί φυγόστρατοι.

ΓΡΗΓ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΣΕΒΔΟΜΑΔΙΧΙΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΑΙ ΓΕΡΟΥΣΙΑΙ

Αν δεν έχομεν Βουλήν εις τός κρίσιμους σημερινάς περιστάσεις, έχομεν όμως τας Γερούσιās. Αύται δεν διαλύονται ποτέ και συνεδριάζουν πάντοτε μ' εκπληκτικούς έπιμονήν. Η παράδοσις πιστεύει, ότι κυρίως μία ή δύο εινε αι άθηναικάι Γερούσιās, ή άνω και ή κάτω, ή της πλατείας τού Συντάγματος και ή της πλατείας τού Ζαχαράτου. Άλλά μεγάλη ή άπότη. Αί Άθήναι και τά περίχωρά των άπέκριναν τόσας Γερούσιās, όσα περίπου και καρενεία. Παντού της γης εις τό καρενέον συγγατή καις τό συγγατήν γήρας, άλλ' επί τέλους βλέπει και την νεότητά και ευχαρίστως βλέπει την θληκινήν νεότητά, άλλ' εις τό άθηναικόν καρενέον παραδόξως έχει εγκατασταθή άδιόσιστη ή γεροντική φλυαρία και γκρίνια, ό γεροντικός βήλας και ή γεροντοποικητική διαπόνησις. Από τας δύο κεντρικάς πλατείας τών Άθηνών εως τά πλέον άπομακρυσμένα περίχωρα τών άνετιγμένησαν τόσαι γερούσιās, όστε μακροεπί καις την μακροβιότητα της Άττικής. Είς την Άλυσίδα, εις τό Μαρούσι, εις την Κηφισιάν, εις τά δύο Φάληρα, εις τούς Άμπελοκήπους, εις την Κολοκυνθού, εις τό Πατήσια, όπου υπάρχει καρενέον, φαμακίον έπίσης, συνεδριάζει πρωί, άπόγευμα και βράδυ από μία, πολλά; δέ από δύο-τρεις Γερούσιās. Όλος ό άλλος κόσμος έβαρύνθη τόν πόλεμον, την ούδετερετητα, τά πιστικά μέτρα, τόν άποκλεισμόν τών άδυνάμεων, μόνον αι Γερούσιās νομίζει καις, πώς όσον συγγατήν τας αικονιότητας ταύτας, τόσο και νέας δυνάμεις προσλαμβάνουνην. Αμειλικτον εινε τό στήσιμον της διαρκούς άγχιότης των νυχθημερόν. Με ήρωϊκάς χειρωνακίας, με έπαικτικιήν φωνήν αίτήσεως εδυνώων, κερπούν εκεί άλλαλοδιαδόχως τούς γιγαιούς προέδρους ύπουργούς, τόν Βενιζέλον, τας Εβροπαϊκάς και Βαλκανικάς Δυνάμεις, τόν Αοκονιθ, τόν Γκρέυ, τόν Σαζόνοφ, τόν Σοννίνο, τόν Πουανγκρε, τόν Μπούριαν και τόν Μπέτμαν φόν Όλλεβ.

— Τι έκαμες, μορε Γκρέυ; Τι άσυγχώρητα σφάλματα εινε αυτά; Διατί την 14ην Σεπτεμβρίου τού 1914 είπες εις την Βουλήν τών Κοινοτήτων, ότι (άφην) ό Κήνσορ διακόπτεται υπό ισχυρού παρτίσιματος, αλλά βγάζει τό πηχυαίον μαγνηλίον του, σφρογγίζεται και δηλώ άμειλικτός: Κόμματα δέλεϊς, μορε Γκρέυ! — Άλλά τι προμήνευς από ένα μεθύστακα, από ένα άνθρωπον, που βρωμά από τό πρωί εως τό βράδυ από ούτοκο; παρατρεί έξωργισμένος άλλος γεροισιαστής.

— Θέλει κρεβάσι! Συμπεραίνει ό χορός τών γεροισιαστών, έκδίδουν τελεσίδικον την θανατικήν τόν άποφάσιμον.

Και ό δυστυχής Γκρέυ, τόν όποιον δεν ε'ισήγαγον άκόμη εις δικήν οι συμπαιριώται του, απαγορεύεται άνευ πολλών διατυπώσεων υπό τών βραγών δικαστών του.

Συνήθως ή όγνείνη απαιτείται διά την τροφήν του γήρατος να εινε ελαφρά, εύπεπτος και ελαχιστή. Και όμως αυτοί οι γεροισιασται τών καρενέων κατορθοφθίζον τά πλέον δυσκολοχώνευτα βαρέα τρόφιμα καθ' έκαστην πρωίαν και έσπεραν. Κάνονται εις την καρέκλα και τόν καπνέ επί ώρας και κατατρώγουν τά τρία και τετράσσηλα πυκνωτικώμενα άρθρα τών έξημεριδών με βουλήν. Σιγά-σιγά δέ μεταβλήθησαν οι ίδιοι εις ποροφυικά άρθρα τών έξημεριδών. Μαθηται μετεξεταστέοι, κα-

ταδικασμένοι να μάθουν τας τελευταίας ήμέρας παπαγαλιστί ένα σωρόν σέλλας, δεν δεικνύνουν τόσην έπιμέλειαν και προθυμίαν προς άποστήθισιν, όπως οι γεροισιασται άναγινίσται τών έξημεριδών. Με την καθημερινήν των έξίσκησιν κατορθώνουν και άποστήθισουν όλόκληρα άρθρα, τά όποια άπαγγέλλουν κατόπιν με άνεβαρμένην την φωνήν και τόν δακτύλον.

— Εδιαβάσατε, κύριοι, τό άρθρον της «Εθνοκρισίας» σήμερα; — Ναί τό εδιαβάσαμε, αλλά ευχαρίστως τό άκούομεν μίαν φοράν άκόμη. Για πότε τα, σ' ας παρακαλώ.

Και ό γεροισιαστής άρχίζει ν' άπαγγέλλει εν μέσω της γενικής σιγής τών συναδέλφων του. Η φωνή του άντιχεί ραγισμένη και φαρούνη εις την έρημον. Οι άκροσται κατανεύουν με κατάνυξιν, όπως και κατά την άγανωσιν τών δώδεκα ευαγγελίων. Τά γκαρόνια πλησιάζουν και παρακολουθούνη την ιερουργίαν εκ σεβαστής άποστάσεως με σταυρωμένα τά χέρια.

Και ό άναγγέλλων γεροισιαστής συνεχίζει την στομφώδη ρητορείαν του. Χροματίζει φράσεις, τονίζει περιόδους και διακόπτει συχνά διά να παρατηρήση την αντίκασιν επί τών άκροστών του. Βαθυρόδον καταλαμβάνεται από την μέσην της ίδιας φωνής του, ύπερβήχεται εις τό κενόν πνεύμα του άρθογράφου και ή φωνή του νομίζει καις, ότι άντιχεί ως προφητεία επί τών κεφαλών του λαού του. Όταν τέλος τελειώση, άρίγει με μεγαλοπρεπή χειρωνακίαν την έφημερίδα επί της τραπέζης και συμπειραίνει άδιστακτως:

— Αύτά, λοιπόν, εινε τά πράγματα, κύριοι, όχι αυτά που λέει ό φίλος μου απ' εδω ό κύρ Μιχάλης.

— Ηδη εινε ή σειρά του κύρ Μιχάλη. Νευρικός σπασμός τών συνταράσσει, αλλά προσπαθεί να διατηρήση την ψυχραιμίαν του και την άξιοπρέπειάν του. Λέγει με προστακτικήν φωνήν:

— Τά είπατε, κύρ Δημητράκη; Καλά. Σά-σαν ν' άκούσις τώρα και την αντίθετον όψην τών πραγμάτων.

Βγάζει από την μίαν τσέπην τά γυαλιά του, από άλλην μίαν έφημερίδα, έξοπλίζεται και ετοιμάζεται προς άνάγνωσιν. Κάτι θέλει να παρατηρήση ό κύρ Δημητράκης, ότι επί τέλους εινε περιττός πάς λόγος ύστερα από τά τόσα έπιγνώματα, που άνεγνωσθήσαν από ό-λόν, άλλ' ό κύρ Μιχάλης διαμαρτυρείται ζώσως:

— Σ' ας παρακαλώ, κύριε. Δεν είπαμε να μ'ς περιόριζετε την έλευθερίαν του λόγου, διά να μ'ς πείσετε. Καλά σ' ας άκούσαμεν τόσην όρην τώρα όφελειτε να μ'ς άκούσετε και σεις.

Με δυσθυμίαν υποτάσσεται ό κύρ Δημητράκης εις τόν κανονισμόν τών συζητήσεων της Γερούσιās και άκούει τώρα τόν άναπαλόν του ν' άναγινώσκη ένα άντιφρονούν μακρότατον άρθρον. Γενναίως ρητορεύει τώρα και ό κύρ Μιχάλης, χροματίζει κενάς φράσεις και προσβάλλει ερωτηματικά, άνηντήν τόν Σάκ-λον. Όταν τελειώσει άποφαίνεται με άυτοσπεοίθησιν έπίσης:

— Μάλιστα, κύριοι. Αύτά εδω εινε τά πρά-ματα και όχι εκείνα που θέλει να μ'ς πη ό κύρ Δημητράκης.

Τότε ή συζήτησις άρχίζει να προσλαμβάνη έρεθιστικόν χαρακτήρα. Ποιος έχει άδικονεί τό Εθροπαϊκού πόλεμον; Τό άρθρον της «Εθνοκρισίας» ή τό άρθρον τού «Αλανά-στου»; ό κύρ Μιχάλης ή ό κύρ Δημητράκης; Οι γεροισιασται ρωτάζουν, ρτύνουν, πίνουν νερά, φασκόμυλα, αλλά τό δικαίον δεν ε'ιστάται. Μίαν τέτοιαν συζήτησιν παρακολουθούσαμεν προχθές ένας συνάδελφος και εγώ. Η συζή-τησις ε'χε προσέλη από ένα άρθρον, τό ό-ποιον ε'χε γράψη ό συνάδελφος. Όταν πλέον οι γεροισιασται ε'χαν έκμανη και εκινδυνούν να ήρχοντο και σ' ας χέρια, ό συνάδελφος έστρά-φη και μου είπε:

— Μεγάλη ή δύναμις της ύποβολής. Κύττα-ξε εως που φθάνει. Να πιστεύουν οι άνθρω-ποι αυτά τά πράγματα, τά όποια γαι μεν τά γράφω εγώ, αλλά δεν πιστεύω τίποτε από δαυτά!

Ο Συμπλεκτισμός

ΜΙΛΑΓΚΑ

ή ήρωϊς της Σερβικής τραγωδίας, θα εινε τό μαγικόν φίλτρον του σπυτοσκόπου γένου εβζο-γοσφάριματος της «Ελλάδος».

Ο ΣΕΡΒΟΒΥΓΑΡΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

τό γένος μας εβζονογράφημα, θα καταλήξη διά την ακρίβειάν του, τούς Σερβικούς ήρωί-σμούς, τας μάχας, την ήρηνσιν της Σερβίας, τά έπικά κατορθώματα.

6 (Συνέχεια εκ του προηγουμένου)

— Και ποτέ θα σ' ε'καλεση; — Αύτός ό βλάξ δεν ήμπορεί ν' άποφασί-ση μόνος του διά την τύχην του και πρέπει, φαίνεται, να ζητήσει και την άδειαν του βα-σιλέως.

— Ο Ναζάρ έλαβε άρρως. — Μα τότε υπάρχει έλπις άκόμη! εφώνασε με χαράν.

— Τι έλπις υπάρχει;

— Να μη φύγης.

— Τό λέγεις αυτό έλπίδα; Και πώς βλέ-πας ότι υπάρχει;

— Άφου έξορτάται από τών βασιλέα;

— Ε τί θα κάμη ό βασιλεύς;

— Άν εινε ό Αρμίνιος τόσον άνόητος και θέλει να σ' κάμη γυναϊκά του, δεν θα ε'ινε βέβαια και ό βασιλεύς.

— Ο βασιλεύς δεν ενδιαφέρεται. Θα θελή-ση να εξαριστήση τόν άνθρωπον του.

— Δεν τό ήξούρει αυτό, ε'πεν ό Ναζάρ, ήμπορεί ό βασιλεύς να θελή να του δώση άλλην γυναϊκα.

— Η Σερμάρμις εύρηκεν όρθην την άντίρρη-σιν αυτήν και έσυνωδωπάσεν όλίγον.

— Άρμίνιος όμως μόλις άνελογίσθη υπό ποίας περιστάσεις άπεχωρήσθι τόν Αρμίνιον, έση-μάτισε τόσην πεποίθησιν, όστε ε'πεν:

— Αδύνατον... Ότι και αν γίνη, ό Αρ-μίνιος θα με κάμη σύζυγον του, διότι τό θέ-λω... Πρέπει να γίνη και θα γίνη...

— Η άγορίακία διακρίνεται πλέον πλησίον.

Μετά μικράν σιγήν ό Ναζάρ ήρώητος:

— Πες μου, Σερμάρμις, γιατί ασθάνεσαι τόσον πόθον να γίνης μεγάλη άρχόντισσα;

— Η Σερμάρμις έσκέφθη όλίγον και άπήν-ητις:

— Θα σου έλεγα ότι κάθε άνθρωπος θέλει τό καλλίτερον από εκείνο που έχει. Δεν εινε όμως αυτό τό ίδιον μου κίνητρον. Έγώ ε-θεσα εις την ψυχήν μου ένα μεγάλο πρόβλημα και τό πρόβλημα αυτό δέλω να λύσω. «Ε-σκέφηκα: ή καλλονή εινε μεγάλο όπλον» τό πνεύμα εινε έπίσης μεγάλο όπλον. Όταν τά δύο αυτά, καλλονή και πνεύμα ένωθούνη εις μίαν γυναϊκα, δεν ήμπορεί ή γυναϊκα αυτή να κάμη ότι θέλει; Τά πάντα; Αυτό εινε τό πρόβλημα που προσπαθώ να λύσω. Η πεποί-θησις μου εινε ότι μία τέτοια γυναϊκα δεν πρέπει να σταματήση πουθενά. Ημπορεί ά-δικαστα να προχωρή και ν' άνεβαίγη. Πι-στεύεις, Ναζάρ; Καμμία φορά άντικρίθω εις τά όνειρα μου και θρόνον βασιλικόν άκούω... Και δεν με τρομάζει ούτε αυτός. Μου φαί-νεται ότι μία γυναϊκα όπλισμένη όπως εγώ, ήμ-πορεί και τόν θρόνον άκόμη να ντυτάξη άφο-βα και να ζητήση να τόν άναβή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 3ον

Η ΟΡΙΑΝΑ ΚΑΙ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ

Ό θρόνος της Άσσουσίας, διά τόν όποιον όμιλει ή Σερμάρμις τόσον τοιμηρά, κατεχέτο την εποχήν εκείνην από τόν βασιλέα Νίνον, ένα βασιλέα που πρέπει πλέον να γνωρίσωμεν διά ή μοίρα του τόν άνέμειν εις την ιστο-ρίαν αυτήν, και τόν έκαμεν τόν πρώτον ή-ρωά της.

Την εποχήν που τόν συναντώμεν ήτο ήλι-κίας 34 έτών.

Ε'χε τό άνάστημα μέτριον, τό σωμα κανονι-κόν αλλά μάλλον λεπτόν, τούς τρόπους περι-σώτερον άρτίους παρά άσώτους, την κόμην κιστανήν, τά μάτια γαλατά, τό βάδιον ρυθ-μικόν και μεγαλοπρεπές, την όψην σοβαράν, την όμιλίαν βραδείαν και μετρημένην, τό μει-διάμα συγχόν και τό βλέμμα περιπατές.

— Πρόεμετο περισσότερο εις τας ευγενείς τέχνας παρά εις τούς πολέμους. Ητο υπερί-φανος χωρίς να ήνε άγέρωχος, δίκαιος άλλ' όχι τραχύς, ελκινής, εύπιστος, ένδοσιώδης διά τά ήρώα και ποιητικά, ψυχρός και άπρό-θυμος διά τας ύποθέσεις του κράτους και την πολιτικήν.

Σπανίως ήκούετο παράπονον εναντίον του. Χωρίς δέ να τό επιδιώκη και χωρίς ίσως να τό γνωρίζη ε'χεν άποκτήσει την άγάπην του λαού του, πράγμα σπάνιον διά την εποχήν έ-κεινήν, όποτε οι βασιλείς ήσαν άπόλυτοι δε-σπότες και οι λαοί άναγκαζομένην να δουλεύ-ουν εις αυτούς, ε'χαν εναντίον των περισσώτε-ρας άφορμάς μίσους ή άγάπης.

— Ο Νίνος έθεωρούτο μάλλον ήρώατος. Τό χα-ρακτηριστικόν του ήτο ή άβρότης των τρόπων και ή περιπάθεια των αισθημάτων.

Μία τοιαύτη φύσις δικαιούται να εύτυχήση εις τόν έρωτα, διότι έχει τά προσόντα τά μα-γνητίζοντα την άγάπην.

Και πράγματι ό βασιλεύς δεν ήτήρεε μέχρι τοῦδε εις την άγάπην άτυχής.

— Ο γυναικωνίτης του ήτο βέβαια πλούσιος άλλ', ό βασιλεύς δεν άνεχέτης τόν έρωτα έν-τός αυτού.

— Εγνώριζεν ότι ό έρως τών γυναικών του θα ήτο υποχρεωτικός και έπιβεβλημένος. Αύ-τός δέ ε'χε περί τού έρωτος την αληθινήν άν-τίληψιν, ότι πρέπει να γεννηθή έλευθερίας, χωρίς τας προκαταλήψεις και τούς έκρια-σμούς.

Πώς να έχη πεποίθησιν αυτός εις την άγά-πην οίσωφιστικόν γυναικός, άφου ήτο βασιλεύς; Κάθε γυναϊκα θα προσπαθεί ν' άγαπήη από τόν βασιλέα και θα υπεκρίνετο την έρωτευ-μένην.

— Άνεχέτης λοιπόν τόν αληθινόν έρωτα έξω από τά άνάτορά του.

— Εβασιλέα προ ε'πεί άείων.

Ποιν άναβή τόν θρόνον και άλλα έτη μετά την άνάστησιν του εις αυτόν ό βασιλεύς Νί-νος ήρκετο εις τας ηλικίας του γυναικας, άλλ' ήτο άνάστατος άκόμη.

Τούτο από τούς άκοιούσους του και τούς συντρόφους του έθεωρετο ως μέγα άγαθόν, διότι κατά την γνώμην των ό έρως ε'ινε έλ-θός τών βασιλέων.

— Ένας βασιλεύς έρωτευμένος δεν ήμπορεί να ήνε άσφαλής διά την εύτυχίαν του, προ πάν-των δέ διά την εύτυχίαν του κράτους του.

— Ο Νίνος όμως όταν ήρώεν αυτός τά γνώ-μας, έσκέπτετο:

— Έχουν δικαίον να φησύνται τόν έρωτα διά τόν βασιλέα, αλλά μήπως έσφαλτάται από τόν άνθρωπον ν' άγαπήη ή να μη άγαπήη;

— Ο δέ βασιλεύς εινε και αυτός άνθρωπος. Ό-ταν έβλη ή μοίρα ήρω ποιος θα την έμπε-δισή; Τό σκήπτρον, τό στέμμα, ό θρόνος;

— Όταν έβλη αυτή ή ώρα θα ύποταγώ κι εγώ ως άνθρωπος εις τό πεπρωμένον μου. Και δεν εινε επί τέλους τόσο φοβερόν πρόβλημα ή άγα-πή διά να την τοιμηάγης και την άσφαλέ-γης. Απ' εναντίας ασθάνομαι ότι εις την εύ-τυχή ζωήν μου υπάροχ ένα ατασίον κενόν, τό όποιον θα πληρώθι μόνον διά της άγά-πης. Δεν την έδοκίμασα άκόμη, αλλά τό αϊ-σθασμαι, ότι μόνον ή άγάπη ο'είκει εις την ζωήν ένα σκοπόν. Κατά αυτήν τά προσομιον είς ό άνθρωπος; Να τώγην καλά, να γινώσκη άνέως, να κοιμάται βαθεία, να έξοπλίσθ εύθυ-μος, να διοική τό κράτος του—όταν ε'ινε βα-σιλεύς—ν' άκούη της Ιστορίας, ή τας παρα-λήψεις ή τας αξιώσεις τών άλλων και έπειτα πάλιν να τρώγην, να κοιμάται και να ξεπνέ-ται, μέχρις ότου κομηθή διά παντός... Έγώ ή ά-γάπη... ά τότε άλλαζει ή ζωή και τότε έχει λόγον ή ζωή.

— Άφου έκαμην αυτάς τας σκέψεις δεν θα φαγή παράδοξον τό έπεισθόν που του συ-νέβη επί τέλους.

Κατά την εποχήν εκείνην, ήτοχεν εις τό κράτος του ένα ήρώον έθιμον, τό όποιον ε'ιθε να ήτοχεν άκόμη εις τά μέρη όπου ό γάμος θεωρείται ως ό άπαραίτητος σκοπός διά την ζωήν της γυναικός.

Εις όρισμένην ώραν του έτους ό πρεσβύ-τερος της συνοικίας—αν έπρόκειτο περί πό-λεως—ή του χωρίου συνήθροεν εις την πλα-τείαν, διά κηρύκων οαλινγκτών, διας τας ά-γνιάδρους νέας και τούς έτοιμογίμους νεα-γίας, ή άνδρας.

— Άφου συνεκιντροντο όλοι, καθώς και πλη-θος θεατών, έξεχώριζε τά νέμφας από τούς γαμβρούς και τούς έτοιποθέτει εκάτέρωθεν, ά-πέναντι άλλήλων. Κατ' αυτόν τόν τρόπον ό-λοι οι άνδρες έβλεπαν διας τάς γυναϊκας.

Κατόπιν ό πρεσβύτες εξέλεγε την όραιότε-ραν από τας κόρας, άπήγγελλε τό όνομά της και τό γένος της και έδίδανε συγχρόνως ότι ήτο άπορικός—διότι μόνον οι πτωχοί παρου-σιάζοντο—και ότι ε'ζητε σύζυγον.

Οι ύποψήφιοι την έζητάζαν εκ του μακρό-θεν διά του βλέμματος και ήκούετο τότε ή φωνή ενός εκ αυτών, προτείνοντος:

— Πενήντα άγνέρη γοιμάρια.

— Ο γέρον έξηκολούθει να έρωτή μήπως ύ-παρχη άλλος πλειοδότης και όταν ή γυνή ήτο ήρώα, ένεφανίζον και δεύτερους και τρί-τους και δέκατος πολλάνες, και όστις έδιδε τά περισσώτερα χρηματικά έλάμβανεν επί τέλους την κόρην και την αόνην της γυνήν εις τόν ιδίον του.

Κατόπιν ήρχετο ή σειρά της δευτέρας, ή ό-ποια με την ιδίαν δημοκρασίαν εύρισκε τόν σύζυγον της, έπειτα της τρίτης και ούτω καθ-έτης, κατά τόν βαρύν της καλλονής της εύ-ρισκεν έκαστη άνδρα, ό όστις έπληρώων ά-νάλογα διά να ε'ιν άποκτήσι.

— Ένοείται ότι οι λαμβανόντες τας ήρώας σύζυγους ήσαν έπαιροί.

Μετ' αυτάς όμως ήρχετο ή σειρά τών όλι-γοτερον ήρώων ή τών άσχημων, διά τας ό-ποίας δεν ένεφανίζετο χρηματοδότης, άλλ' ά-παικτής.

Τούτο από τούς άκοιούσους του και τούς συντρόφους του έθεωρετο ως μέγα άγαθόν, διότι κατά την γνώμην των ό έρως ε'ινε έλ-θός τών βασιλέων.

— Ένας βασιλεύς έρωτευμένος δεν ήμπορεί να ήνε άσφαλής διά την εύτυχίαν του, προ πάν-των δέ διά την εύτυχίαν του κράτους του.

— Ο Νίνος όμως όταν ήρώεν αυτός τά γνώ-μας, έσκέπτετο:

— Έχουν δικαίον να φησύνται τόν έρωτα διά τόν βασιλέα, αλλά μήπως έσφαλτάται από τόν άνθρωπον ν' άγαπήη ή να μη άγαπήη;

— Ο δέ βασιλεύς εινε και αυτός άνθρωπος. Ό-ταν έβλη ή μοίρα ήρω ποιος θα την έμπε-δισή; Τό σκήπτρον, τό στέμμα, ό θρόνος;

— Όταν έβλη αυτή ή ώρα θα ύποταγώ κι εγώ ως άνθρωπος εις τό πεπρωμένον μου. Και δεν εινε επί τέλους τόσο φοβερόν πρόβλημα ή άγα-πή διά να την τοιμηάγης και την άσφαλέ-γης. Απ' εναντίας ασθάνομαι ότι εις την εύ-τυχή ζωήν μου υπάροχ ένα ατασίον κενόν, τό όποιον θα πληρώθι μόνον διά της άγά-πης. Δεν την έδοκίμασα άκόμη, αλλά τό αϊ-σθασμαι, ότι μόνον ή άγάπη ο'είκει εις την ζωήν ένα σκοπόν. Κατά αυτήν τά προσομιον είς ό άνθρωπος; Να τώγην καλά, να γινώσκη άνέως, να κοιμάται βαθεία, να έξοπλίσθ εύθυ-μος, να διοική τό κράτος του—όταν ε'ινε βα-σιλεύς—ν' άκούη της Ιστορίας, ή τας παρα-λήψεις ή τας αξιώσεις τών άλλων και έπειτα πάλιν να τρώγην, να κοιμάται και να ξεπνέ-ται, μέχρις ότου κομηθή διά παντός... Έγώ ή ά-γάπη... ά τότε άλλαζει ή ζωή και τότε έχει λόγον ή ζωή.

Κατά τό έτος εκείνο, ότε συνέβησαν αυτά τού διηγήμεθα, ε'ιχε φθάσει ή ήμέρα τών γαμψίων τούτων δημοκρασιών, ότε ό βασι-λεύς άπαικτής έόλκον άργά, κατά τό συνη-θές, προέειν από τά ήρώα τόν άνάτοκο σαλ-πίσματα πολλά, εις διάφορα σημετά της πό-λεως.

— Έλες λάβει τό λουτρόν του, τόν ήλιον με τήν σιγήν ήρωα, εύρίσκετο δέ και περί τό τέλος του προγυναικός του, ότε διατέτα να ελ-σάγη άπείως ό πιστός του Καλιέο, ένας άφωσιωμένος υπαλληλός, ό όποιος ε'ιχε δειν άνάλογον προς την σημερινήν του διεύθυνσιν της άστυνομίας.

Τότε ό Καλιέο έπιτελοφροετα άρχηγός

M. ΜΑΙΤΕΡΛΙΓΚ

ΜΟΝΑ ΒΑΝΝΑ

(Απόσπασμα του θαυμα-
σίου δραματικού έργου).

3 (Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Βάννα. Αν μπορούσα να σου πω ότι θα σ' αγαπούσα, θα έσημαινε ότι τώρα σ' αγαπώ, Cianoello. Και ξέρεις, όπως κι' εγώ, πως αυτό είνε αδύνατο. 'Αλλά, μιλούμε εδώ σαν γάμιασε σ' ένα έρημο νησί... 'Αν ήμην μόνη στον κόσμο δεν θα μ' ένοιαζε. 'Αλλά λησμονούμε, πως είνε κάποιος που πορεύει, που πάσχει, ενώ ήμετις μειδώμεν εις τὸ παρελθόν... 'Όταν έβριμανα από την πόλιν, ή λύπη του Guido, ή αγωνία της φωνής του, ή ωχρότης του μοῦ... Δεν μπορῶ πειά να περιμένω. 'Η χρσαυγή πλησιάζει και βιάζομαι να ξεφύγω... 'Αλλ' ακούω βήματα... Κάποιος πλησιάζει στη σκηνή... Πρόσεχε στην είσοδο, ψιθυρίζουν, άκου...
Σκηνή III. Οι αὐτοὶ καὶ ὁ Vedio
(Ψιθυρισμοί, βαστικά βήματα καὶ ἡ φωνὴ τοῦ Vedio ποὺ καλεῖ ἀπ' ἔξω).

Vedio. Κύριε...
Πριντ. Ἡ φωνὴ τοῦ Vedio. Εἰσελθε... Τί εἶναι; Vedio (εἰς τὴν εἰσοδόν). 'Ετρεξα πολὺ... Φύγετε κυρίες... Εἶνε καιρὸς... 'Ο ἀρχηγὸς Μαλαδοῦρα, ὁ δευτερός ἀπεσταλμένος τῆς Φλωρεντίας, ἀγγίζει 800 Φλωρεντινῶν... τοὺς εἶδα... τὸ στρατόπεδον εἶνε ἐν συγκινήσει... Φέροι διαταγὰς... Σὰς φωνάζουν προδότη... Ζητεῖ τὸν Τριττοῦβιο...
Πριντ. Ἐλα, Βάννα.
Βάννα. Ποῦ πρέπει νὰ πάω;
Πριντ. 'Ο Vedio μὲ δύο πιστοὺς μου θὰ σ' ἐδιήγησαν ἀκριβῶς στὴν Πίζα.
Βάννα. Καὶ σὺ ποῦ θὰ πῆς;
Πριντ. Δεν ξέρω. Λίγο ἐνδιαφέρει. 'Ο κόσμος εἶνε ἀρκετὰ ἐνθουσιώδης γιὰ νὰ εἶδω ἕνα κατασπῆν.
Vedio. 'Ω, κύριε, προσέξτε. Κρατοῦν ὅλα τὰ περίετρα πέλεις καὶ ὅλη ἡ Τροσκάνη εἶνε πλήρης κατασπῆτων.
Βάννα. Ἐλα στὴν Πίζα.
Πριντ. Μὲ σένα;

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΗΡΩΣ

Ἀπὸ τὴν Γαλλικὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1870

Τὸ σύνταγμα προχωρεῖ διὰ τῆς δόδου κεκαλυμμένον ἀπὸ νέφη κοινοῦ, τὰ ποῖα ἐγείρει τὸ βαρὺ βῆμα τῶν στρατιωτῶν.
Ποῦ πορεύεσθε, ὦ ἀνδρεία τέκνα τῆς Γαλλίας;

— Δὲν πορεύομεθα εἰς τὸ νὰ κατακτηθῶμεν ἀδικὸς τὸς γειτονικὰς χώρας οὐτε νὰ ἐπιφέρωμεν διὰ τῆς διαβάσεώς μας τὸν δλεθρον καὶ τὴν ἐρημωσιν εἰς ξένην γῆν, καὶ νὰ κάμωμεν μιστὸν τὸ Γαλλικὸν ὄνομα. 'Αλλὰ ἡ Γαλλία προσβάλλεται καὶ ἐξ ὧν τῶν μερῶν τὰ ἐχθρικά στρατεύματα ἔχουν εἰσχωρήσει εἰς τὸ πατριῶν ἔδαρος. 'Ημεῖς λοιπὸν μεταβαίνομεν ἵνα ἀμυνθῶμεν ἐπὶ αὐτῆς, ἵνα ὑπερασπίσωμεν τὴν ἀπειλούμενην ἐλευθερίαν μας. 'Εμπρός! Τὸ τύμπανον ἤχησεν καὶ τὸ σύνταγμα ἐπαγγέλατο τὴν πορείαν του, οἱ ἄνδρες κουρασμένοι ἐκ τῆς μακρινῆς πορείας, ὑπὸ τὸσον καυστικὸν ἥλιον, εἰς τὸν γλυκὺν ἐκείνων καὶ ρυθμικὸν ἤχον τοῦ τυμπάνου φαινοῦνται ὅτι ληρμονοῦν τὴν κόπωσιν των καὶ προχωροῦν μὲ βῆμα βαρὺ καὶ ρυθμικόν.

Καὶ ὅμως ἐκεῖνος ὑπὸ τὰ δάκτυλα τοῦ ὁποῦν κροῖεται τὸσον γλυκὺς τὸν τύμπανον δὲν ἔχει ἀνδρωθῆ εἰστέ εἶνε παῖδιον δέκα— ὀκτὼ μόλις ἐτῶν ὁ 'Ιωσήφ Βαρράς. Ἡ μήτηρ του πτωχὴ τις χρεὰ μόλις κατάρθου διὰ τῆς νυθήμερῶς ἐργασίας τῆς νὰ ἐξοικονομῇ τὰ πρὸς τὸ εἶν.

Ἐδριοκόμεθα εἰς τὸ ἔτος 1870, καθ' ὃ ὅλοι οἱ Γάλλοι ἀκόμη καὶ τὰ παῖδια κατετάσσοντο εἰς τὸν στρατὸν διὰ νὰ ὑπερασπίσωσιν τὴν ὑπὸ τῶν Γερμανῶν προσβαλλομένην πατρίδα των. Μαζὴ ἡμέραν ὁ μικρὸς 'Ιωσήφ εἶπεν εἰς τὴν μητέρα του:

— Μέχρι σήμερον μὲ ἔτρεφες σὺ τώρα εἶνε ἡ σειρά μου νὰ σὲ τρέφω.
Καὶ παρ' ὅλα τὰ δάκρυα ἀμφοτέρων μετέβη καὶ κατετάχθη εἰς τὸν μισθοφορικὸν στρατὸν ὡς στρατιώτης. Ἐκτοτε ὁ 'Ιωσήφ ἔστειλε τὰ

Βάννα. Ναί.
Πριντ. Δὲν μπορῶ.
Βάννα. Γιὰ λίγες μέρες... Θὰ διέφυγες οὐ-
τω τὰς πρώτας καταδιώξεις...
Πριντ. Τί θὰ πῇ ὁ σύζυγός σου;
Βάννα. Σέρει ὅπως καὶ σὺ τί θὰ κάμῃ γιὰ
ἐνὰ ζέγον του.
Πριντ. Θὰ εὖ πιστεύῃς στὰν τοῦ πῆς...
Βάννα. Ναί. 'Εάν δὲν μ' ἐπίστευε θὰ...
Πριντ. Ὄχι, εἶνε ἀδύνατον... Ἐλα...
Πριντ. Ὄχι.
Βάννα. Γιατί; Τί φοβάσαι λοιπόν;
Πριντ. Γιὰ σένα φοβάμαι.
Βάννα. Γιὰ μὲ; 'Εάν εἶμαι μόνη ἡ ἀν μὲ
συνδεῖς, ὁ κίνδυνος εἶνε ὁ αὐτός. Γιὰ σένα
πρέπει νὰ φοβῶμεθα. 'Εσσοσε τὴν Πίζα.
Εἶνε δίκαιον αὐτὴ τώρα νὰ σὲ σώσῃ. Ἐρχεσαι
ἐκεῖ ὑπὸ τὴν προστασίαν μου καὶ ἀπατῶ ἐγὼ
γιὰ σένα.
Πριντ. Θὰ εὖ συνοδεύσω...
Βάννα. Εἶνε ἡ καλλιτέρα ἀπόδειξις ποῦ
μοῦ δίνει ἡ ἀγάπη σου... Ἐλα...
Πριντ. Ἡ πληγὴ σου...
Βάννα. Ἡ ἰδική σου εἶνε σοβαρώτερα.
Πριντ. Μὴ σὲ νοιάζει γι' αὐτὴ. Δὲν εἶνε ἡ
πρώτη... 'Αλλ' ἡ δική σου;... Πιστεύω πὸς τὸ
αἷμα πολὺ... (προτείνει τὴν χεῖρα πρὸς τὸν
μαγδάρι).
Βάννα (σταματῶσα τὸ κίνημά του καὶ σφίγ-
γουσα τὸν μαγδάρι σὺν λαμὸν τῆς). Ὄχι. Μὴ
Cianoello. Δὲν εἶμεθα πλέον ἐχθροί... Κρώνω...
Πριντ. 'Α! 'Η ἐρημωσὴν πὸς εἶσαι σκεδὸν
γυνή... Καὶ εἶμαι ἐγὼ ὁ βράβευτος ὅστις τὸ
θέλησα εἶσαι... 'Αλλ' ἰδοὺ μεγάλη κερδοσία ποῦ
προσφίει γιὰ σένα. Τὰ λάφυρα τοῦ πολέμου.
Νὰ χρυσα φορέματα, ναυδία ἀργυροκέντητοι.
Βάννα. (Διμῶντονα ἀδιαφόρος ὑψάσματα
δι' ἃν καλύπτει). Ὄχι! Ἀὐτὰ ἀκούω. Βιά-
ζομαι νὰ σὲ σώσω. Ἐλα ἀνοίξε μου τὴ σκηνή.
(Ὁ Πριντὶβάλ ἀκολουθοῦντος ὑπὸ τῆς Βάν-
νας διευθύνεται πρὸς τὴν εἰσοδὸν καὶ τὴν ἀ-
νοίγει ὁλοκλήρην. Συγκινημένος δόρυβος καὶ

μακρινὰ χαρμόσυνοι κωδογονοῦσαι ταρα-
σσὺν τὴν νικητρινὴν συγαλί. Διὰ τοῦ ἀνοί-
ματος φαίνεται στὸν δριζόντα ἡ Πίζα κατα-
φωτιστὸς μὲ πυρὰ χαρὰς σπαρμένη στὰ τεῖχη
τῆς, στὰς ἐπάλξεις τοὺς πύργους τῆς...

Πριντ. Βάννα, Βάννα μου, κίταξε!...
Βάννα. Τί εἶνε, Cianoello; 'Ω ἐννοῶ τώρα.
Εἶνε πυρὰ χαρὰς, ποῦ ἔχουν ἀναβῆ γιὰ νὰ
ἐορτάσωσιν τὸ ἔργον σου... Οἱ πύργοι ἀστρά-
πτουν σὰν ν' ἀπαντοῦν στ' ἀστέρια. Αἱ ὁδοὶ
σχηματίζουν δρόμους φωτὸς στὸν οὐρανόν. Θὰ
εἰλεγε τις ὅτι ἡ ζωὴ ποῦ ἠορδάνοντο φεύγου-
σαν, ἐπανήλθε καλπίζουσα καὶ κατὰ μῆκος
τὸν κωδόνων καὶ τὸν τεχνῶν, ξεγίνεται ἀπὸ
τὰ φρούρια πλημμυρεῖ τὴν ἐξοχήν, ἐρχεται
εἰς συνάντησιν μὲς μὲς καλεῖ... Ἀκουσε, ἄ-
κουσε λοιπόν... Δὲν ἀκούεις τὰς φωνάς, τὴν
ἀτέλειωτην τρέλλα ποῦ ἀναβαίνει σὰν ἡ θά-
λασσα νὰ κατέκλυσεν τὴν Πίζα; Καὶ ἡ κα-
πάνες ποῦ κτυποῦν ὅπως τὴν ἡμέρα τὸν γά-
μον μου!... 'Α! Εἶμαι πολὺ εὐτυχής! Διὰ
φορὰς περὶ εὐτυχῆς, μὲ τὴν εὐτυχία ποῦ ὁρεῖται
σὲ κείνον ποῦ μ' ἔχει ἀγαπήσει περισσότερο
παντὸς ἄλλου σ' αὐτὸν τὸν κόσμο! Σὲ σένα! 'Η
Cianoello μου (τοῦ δίνει ἕνα φίλ σὲ
μέτωπον). Ἰδοὺ τὸ μόνο φίλ ποῦ μπορῶ νὰ
σοῦ δώσω...
Πριντ. 'Ω! Cionanna μου!... Αὐτὸ περὶ
ὅ, τι ὥρατον ὁ ἔρωσ μου εἶχεν ὀνειροπολήσει,
εἶχε ποθήσει, εἶχε ἐλπίσει! Βάννα μου;...
'Αλλὰ τί ἔχεις; Τὰ γόνάτα σου, ὅλη τρέμεις...
'Ελα, στηρίζου ἐπάνω μου. Βάλε τὸ χεῖρ σου
στὸ λαίμῳ μου!...
Βάννα. Δὲν εἶνε τίποτε... Σ' ἀκολουθεῖ.
Μιὰ μικρὴ ζάλη... 'Εξήγησα πολλὰ ἀπὸ τὰς
δυνάμεις μιὰς γυναικὸς... Στήριξόν με... Πιάσε
με γιὰ νὰ μὴ βραδύνωμε... 'Α! πόσον ἡ νῆς
εἶνε ὠραία, τώρα ποῦ προβαίνει τὸ γλυκὺ
'Ελα ἀνοίξε, εἶνε καιρὸς... Πρέπει νὰ
φθάσωμεν πρὸς τὸν οὐρανὸν ἢ χαρὰ.
(Ἐξέρχονται ἐνθουσιάζοντες)

Πάτρα Μεταφρ.: Ε. Carr.

χίον του ἦτο ἄσπλος, ἡ χεῖρ του δὲν ἔβρα-
νι εἰς αἷμα, ἀλλ' ἦκουε εἰς πάντοτε ἐμπρός τὸ
τύμπανον τοῦ πολέμου.

Εἰς μίαν συμπλοκὴν τὸ σύνταγμα τοῦ 'Ιω-
σήφ μετὰ γενναίαν ἀντίστασιν ὑπεχώρησεν πρὸς
τῆς πληθύος τῶν ἐχθρῶν. Οἱ ἄνδρες κατ' ἀρ-
χὰς καγωνικῶς, εἰτα ἀτάκτως, ἐφευγον διὰ νὰ
σώσῃ ἕκαστος τὴν ζωὴν του.

— Σάθητι διὰ τῆς φυγῆς, ἐφώταζον εἰς τὸν
μικρὸν στρατιώτην οἱ σύντροφοί του, πλὴν ἐ-
κείνος ἀπότονος, ἴσταται ἐκεῖ εἰς τὸ μέσον
τῶν ἐχθρῶν, κροῦσιν τὸ τύμπανόν του καὶ ὁ-
τω, τὸ παῖδιον ἐδίδαζε τὸ θάρρος εἰς τοὺς ἄν-
δρας.

Οἱ ἐχθροὶ τὸν περιεκύκλωσαν δεξιὰ, ἀριστε-
ρά, παραχρῶν δὲν διακρίνει εἰμὴ τους ἀ-
γρίους ἐχθροὺς τῆς πατρίδος του. Αἱ σφαῖραι
συντρίβουν περὶ αὐτοῦ μίαν τὴν εὐρύκει εἰς τὴν
παρείαν καὶ τὸ αἷμα ρεεῖ ἀφθόνως ἐξαγλεί-
ται ἐκ τῆς αἰμορραγίας, καὶ μετ' ὀλίγας στιγ-
μὰς πῖπτει λιποθύμως. Εἰς τὰ πρὸς τὸν πόδα
δὲν φθάνουν εἰμὴ συγκινημένα αἱ φωναὶ τῶν
Γερμανῶν. «Κάτω ἡ Γαλλία».

Εἰς τὴν ὕβριν ἐκείνην κατὰ τῆς Πατρίδος
του, ὁ γενναῖος στρατιώτης ἀποθάνει ν' ἀ-
ναλαμβάνει δυνάμεις καὶ μετὰ μίαν τελευ-
ταίαν προσπάθειαν, στηρίζεται εἰς τοὺς πό-
δας του. «Ζήτω ἡ Γαλλία!» φωνάζει μὲ δὸν
δύναμιν τοῦ ὑπελείπεται, ἐνθὺ τὸν τύμπανόν του
ἔχει ὑπὸ τοὺς δακτύλους δακτύλους του, διὰ
τελευταίαν φωνὴν πλέων.

Ὁμορφοντὰ ἀκούεται, καὶ ὁ μικρὸς ἦρος
πίπτει διατρωτῆς ὑπὸ τῶν Γερμανικῶν
σφαῖρῶν ἐπάνω εἰς τὸν τύμπανόν του.

Ἀπὸ τῆς ἡμέραν ἐκείνην ἡ μήτηρ τοῦ 'Ιω-
σήφ δὲν ἔλαβε πλέον τὸν μισθὸν τοῦ υἱοῦ τῆς.

(Διασκευὴ ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Ἑμμανουὴλ Ι. Νικητῆς

Πρόδροπος (Νεάπολις—Κρήνη)

ΟΡΟΙ ΕΓΓΡΑΦΩΝ. ΣΥΝΔΡΟΜΑ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἑσπερ. ἔτηρ. δρ. 10 ἔξάμ. δρ. 5.—Ἑσπερ. ἔτηρ. φρ. 15 ἔξάμ. φρ. 8.—Ρωσίας ἔτηρ. ρούβλ. 6 ἔξάμ. 5.—Ἀμερικῆς ἔτηρ. δολλ. 5 ἔξάμ. 2!—
Αἱ ἐγγραφαὶ ἀρχοῦνται καὶ λήγουν οἰανδήποτε ἐποχῇ τοῦ ἔτους. Ὁδὲμία αἰτήσις ἐγγραφῆς λαμβάνεται ὑπ' ὄφιν ἂν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ ἀντίστοιχου

ΗΜΕΡΟΛΟΓΟΝ

21-24 Νοεμβρίου 1915

Ἡ ἐπιστράτευσις μας

Διὰ Β. Διατάγματος ἐτέθησαν εἰς διαθεσι-
μότητα οἱ ὑποστράτηγοι κ.κ. Ἀναγνωστόπου-
λος καὶ Οἰκονομίδης.

— Διετάχθησαν αἱ κατὰ τόπους ἐπιτροπὴς
τῆς περιδάλψεως ὅπως ἀρχίσουν τὴν καταβο-
λὴν τοῦ ἐπιδόματος εἰς τὰς οἰκογενεῖας τῶν
ἐπιστράτων.

— Υπεγράφη Β. Διάταγμα περὶ ἐκτελέσεως
τοῦ νόμου ὅσον ἀφορᾷ τοὺς πεσόντας ἐν πο-
λέμῳ.

Ὁ πόλεμος

— Ὁ στρατηγὸς Ζοφρ ἀνεκρῆσθη γενικὸν
ἀρχιστράτηγον ὧν τῶν Γαλλικῶν στρατευ-
μάτων, ἐκεῖς τῶν ἀποικιακῶν καὶ τῶν Μαρο-
κινῶν.

— Ἡ Ρωσία ἀποσύρει τὸν στρατὸν τῆς ἐκ-
τῶν Ρωμουνικῶν συνόρων, ἐκ τούτου δὲ δια-
βλέπεται ἀποτυχία εἰς τὸ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ διέ-
λευσις αὐτῶν διὰ τῆς Ρουμανίας πρὸς τὴν
λοιπὴν Βαλκανικήν.

— Ἐναγνίον τοῦ Σέρβου πρωθυπουργοῦ κ.
Πάσις ἐγένετο ἀλλ' ἀπέτυχε διολογονικὴ ἀ-
πόπειρα ὑπὸ τινος ταγματάρχου τοῦ Σερβι-
κοῦ Ἐπιτελείου, ὅστις καὶ ἐτουφεκίσθη κατό-
πιν ταύτης.

— Ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Ἰταλίας κ. Σα-
λάνδρα προσέβη εἰς δηλώσεις περὶ τῆς στά-
σεως τῶν ὁποίων ἡγεγασθῇ ν' ἀκολουθήσῃ
μέχρι τοῦδε ἡ Ἰταλία.

— Εἰς τὸ Ρωσσικὸν μέτωπον διεξάγονται
μικροεπιθέσεις τῶν Ρώσων, θεωρούμεναι ὡς
προοιμίου γενικῆς ἐπιθέσεως.

— Εἰς τὸν Δυτικὸν καὶ τὸ Ἰταλικὸν ἡ αὐτὴ
κατάστασις μὲ ἐλπίδας τῶν Ἰταλῶν περὶ ἀ-
λώσεως τῆς Γκροτζίτσας.

— Εἰς τὸ Βαλκανικὸν ἐπικρατεῖα σύγκρουσις
τῶν Ἀυστροουγγαρικῶν καὶ Βουλγάρων ἐναντίον
τῶν Γάλλων καὶ Ἀγγλῶν οἵτινες ἐνισχύονται.

— Εἰς τὸ Λονδίνον ἐδημοσιεύθη δὴλῶσις
περὶ συμφωνίας δι' οὐδεμίαν τῶν 5 δυνάμεων
τῆς Ἀντάντ θὰ συναφῇ χωριστὴν εἰρήνην.

— Εἰς τὸ Καλαὶ συνεκροτήθη νέον πολεμι-
κὸν συμβούλιον τῶν Συμμάχων τῆς Ἀντάντ.

Ἄλλα ἐσωτερικὰ

— Διὰ βουλευμάτων τοῦ Συμβουλίου τῶν
ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν παρεπέμφθησαν εἰώ-
πων τοῦ Κακοσυγιοδικεῖν Ἀθηνῶν διὰ τὴν
ὑπόθεσιν τῆς κλοπῆς τῶν τηλεγραφημάτων οἱ
Πετρονικόπουλος καὶ Βαλβίης.

— Ἐπίσης δὲ παρεπέμφθησαν εἰς τὸ Κα-
κοσυγιοδικεῖν διὰ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ἄλλοι
μὲν βαλὸν πλημμελήματος οἱ Παπᾶς καὶ
Μορτίν.

— Ἡ προεκλογικὴ κίνησις εἶνε καταφανὴς
ἀπὸ τὸ Κράτος, παρατηροῦνται ὅμως δυσκο-
λῖαι περὶ τῶν καταρτιζομένων τῶν συνδυασμῶν.

— Ἐπετεῦχθη ἡ συμπύλνωσις τῶν Ρουμανι-
ζόντων καὶ τῶν Ἑλληνοφρόνων εἰς Καράτζο-
βαν, θὰ σταλῇ ὁμοῦ εἰς λόγους πρὸς τήρησιν
τῆς τάξεως.

ΣΟΦΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

Ἡ ὑπόληψις εἶνε παράσημο ποῦ ἀναγνίσται
στὰ στήθῃ τοῦ ἀξίου δι' αὐτό.

Ἡ ἐλπίδες τοῦ ἀνδρὸς ποῦ μοιάζουν με τὸν
καπνὸ τοῦ τειγάρου ποῦ ἐνθ' ἔχει καὶ ὀλο-
κλήρῳ καπνίζει ἀκόμη.

Ποῖος προδίδει τὴν ἀγάπην; Ἡ ζήλεια.

Μερικαὶς φορεῖ τὸ γούστο ἐνὸς ἐργῶτος ἔ-
χει σέχει μετὰ τὴν σταθίρα ποῦ τυφλῶνεται ἀπὸ
τὰ γυαλιὰ τοῦ καθρέφτη μιᾶς σταθίρας. Καὶ
τὰ γυαλιὰ αὐτὰ εἶνε κάποτε τόσο θαμπά.

N. A. Αἰγινήτης

ΤΥΦΛΩΜΥΙΑ ΖΗΤΟΥΣΑ ΕΞΟΔΟΝ

Πολλάκις μὴ βλέπων τέμα τῶν ἀπολυ-
θέντων ὡς ἐκ κλωβῶ σιδηροῦ, κακῶν ἐξήγησα
φῶς εἰς τὴν ἀποκαλυπτικὴν ἐκείνην δύναμιν
ἢν μετεβίβασεν ἡ Πίστις εἰς τὸν ἀνθρώπου,
ὅσας ἐφαίνετο ἐντέλεις ἐγκαταλειφθεῖς εἰς
τὰς ἰδίας αὐτοῦ δυνάμεις. Οὐχ ἦτον τὰ πράγ-
ματα ἔχουσι ἐν τέλος, εἶτε αὐτὰ παρέχονται
πρὸς ἡμῶν εἴτε ἡμᾶς πρὸς αὐτῶν, περὶ εἶνε
τὸ πιθανώτερον.

Τὸ πολέμου τοῦτον ὁρόνος δὲν εἶνε δυνα-
τὸν νὰ προσδιορισθῇ δι' ὑπολογισμῶν ἢ διὰ
κενῶν ἐλπίδων. Ὅπισθοφανῶς ὁ ἀγὼν ἀπο-
κλίνει ὑπὲρ τῶν Γερμανῶν, καὶ πολιτικῶς αὐ-
τὸν πολλοὺ καὶ χώρας τῶν ἀντιπάλων των,
δὲν δύναται τις σοβαρῶς νὰ καταλάβῃ. Προβαί-
νουσι τὰς ἀποκαλύψεις, κατέχουσι τὸν πο-
λεμικὸν ἀγῶνα καὶ κατὰ τὸ ἀρχικὸν τοῦ πο-
λεμικοῦ δρομολογίου, ἐνθὺ οἱ ἄλλοι, ἐπόμενοι
μεταφέρουσι τὴν σκηνὴν των διὰ θαλάσσης
ἀπὸ ἀκτῆς εἰς ἀκτὴν, κατὰ τὸ σχέδιον ἐκείνων.

Ἡ ἀβουλία τῶν πολυμελῶν συνεδρίων καὶ αἱ
λαγνάουσαι ὑπὸ τοὺς συμμηχανικοὺς δεσμοὺς
ἰδιαίτερα βλέψεις, ἀνέδειξαν ἐν Εὐρώπῃ ἕνα
μόνον ἄνδρα καὶ αὐτὸν ἐνθρόνισαν ἀδυσώπητον
καὶ μοναρχὴν ἀπόλυτον. Ἡ ὁδὸς ἦν διὰ τοῦ
ἐξήρους τὸν ἥμισυ ἀνὰ μέσον λαὸν πατηθέν-
των μετέβαλε τὰς δυσμενέας φυσικὰς συνθή-
κας τῶν διωγμῶν ἀποκατοριζῶν, καὶ διέφευσε τὰς
ἐλπίδας ὅτι θάπτον ἡ βράδιον ἠδελον ἐξανα-
τλήθῃ. Ἀπὸ τοῦδε ἡ μάστις, δι' αὐτὰς θὰ πα-
ράγῃ ἡ Γῆ, ἐφ' ὅσον ἡ θάλασσα δὲν εἶνε δυ-
νάμη νὰ σπάρῃ ὑπὸ τῶν ἄλλων. Παρὰ τὰ
νατὸν νὰ σπάρῃ ὑπὸ τῶν ἄλλων. Παρὰ τὰ
ἐκατομύρια τῶν πεσόντων μαχητῶν των, ἡ
δύναμις των παραμένει τεραστίᾳ ἀφάντισε
μῆσιν καὶ ἐξήγησε κατ' αὐτὸν ἀπροσδοκίτους
ἐχθροὺς οὗς ὥπλισεν καὶ ἐτροσκάλεισε ἐν τῇ
γεωγραφικῇ μιλιταρισμῷ. Ἡμιόλιον ἐκατομυ-
ρίων Τούρκων ὑπείκει εἰς τὸ γένος των, τὸ ἡ-
μισυ αὐτῶν ἀνασκευάζει πρὸς Ἀγγλῶν, καὶ
ἐκατοστὺς ὑποβρυχίων ἐτοιμάζεται, νὰ ἀντι-
στάσῃ εἰς τὸν ἄρα τὸν ἐννάλιον θεόν. Ἡ στρα-
τιά τῆς Μεσοποταμίας καὶ ἔτερα παρακί-
πτουσα τὸν ἰνδικὸν Καύκασον θὰ διασείσωσι
ἐπὶ τῶν κορητῶν των τὸ μέγα ἀποικιακὸν
κράτος τῆς Ἀγγλίας. Τὸ αὐτὸ πρόβλημα τοῦ
κράτους τῆς Γῆς καὶ τῆς θαλάσσης ὑφίστατο
ἐν μικρῷ μεταξύ Σπάρτης καὶ Ἀθηνῶν, ὅταν
καὶ σήμερον καθ' ὅλην τὴν Γῆν. Ἐν συνόψει
τὸν τριώροφον τοῦτον πόλεμον μόνον ὁ Ὁ-
μῆρος ἠδύνει νὰ φαντασθῇ καὶ νὰ ἀπεικο-
νίσῃ διὰ τῶν ἐξῆς στίχων.

Ἐπὶ τὸν ὕμνον ὁ πατὴρ τῶν θεῶν καὶ
τῶν ἀνθρώπων ἐβρόντοσε φοβερώς. Ἄλλα
καὶ ὁ Ποσειδὼν δίσσεψε τὴν ἀπέραντον Γῆν,
ὅ δὲ βασιλεὺς τῶν νεκρῶν ἐφορήθη κατ' ὅσον
καὶ ὁ σείων τὴν Γῆν θεὸς τὴν διασφῆξῃ καὶ
ἀφ' ἡ οἰκία του εἰς ἀνιῶν καὶ ἀναγ-
νέουσι ἢν οἱ θεοὶ ἀποτροπάζονται.

Ἀναγνίσθησαν ὡς ἡ ἐκφρασις τοῦ ἀγῶνος
τοῦτον ἦτο καὶ ὁ προβλεπόμενος τοῦτον μόνον
ἡ ἀπόγνωσις εἰς ἡν οἱ Σύμμαχοι ἐνίστανται
θὰ ἦτο ἐν σημείον, εἰς οἷονος κακῶν προδύ-
γας. Δὲν δύναμεθα ἡμεῖς νὰ βλέπωμεν τὰ
πράγματα φαιδρότερα ἢ ὅσον αὐτοὶ οἱ ἴδιοι
τὰ βλέπουσι. Ἄνευ συνασπῆται τῶν ὑπερῶν
δὲν ἠδύναντο νὰ ἐκβιάσων διὰ λιπῶν τὴν
Ἑλλάδα. Ὑπὸ συνθήκας ὅπως παρεμφερεῖς,
ἀνθρώποι ἐφάγον τοὺς ὁμοίους των καὶ ἄλ-
λοι τοὺς μετεχειρίσθησαν ὡς ἀσπίδας. Ἐν ἑ-
κατομύρια ὑπὸ τοῦ Ραδοσλάφ καὶ ἀνα-
τὸς ἀπαυθύνοντες ὡς ἀσπίδας. Ἐν ἑ-
κατομύρια ὑπὸ τοῦ Ραδοσλάφ καὶ ἀνα-
τὸς ἀπαυθύνοντες ὡς ἀσπίδας. Ἐν ἑ-
κατομύρια ὑπὸ τοῦ Ραδοσλάφ καὶ ἀνα-
τὸς ἀπαυθύνοντες ὡς ἀσπίδας. Ἐν ἑ-
κατομύρια ὑπὸ τοῦ Ραδοσλάφ καὶ ἀνα-
τὸς ἀπαυθύνοντες ὡς ἀσπίδας

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΕΡΒΙΚΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ

Ἰὲν Ραδικοβλαστὰ

Τώρα κι' οί σκληροί χαρωποί κουνδίστε τή φλογέρα
Κί' ἄς διαλαλή ὁ ἀντίλαος ὁ 'Ανατολή καὶ Δύσις
Αὐτὸ τὸ πλανὸς μας γητὸ π' ἀλήθευσε μιὰ μέρα
«Ποιὲ ἢ Ἑλλὰς δὲν πέθανε κι' εἶνε γραφτὸ νὰ ζήσῃ»
(Στιγμίστα 1915) Ἰωάννης Α. Τοξίου

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ

Ἀγγλοι ἀξιωματικοὶ τοῦ μηχανικοῦ ἐξετάζοντες ἐπιπλέονσαν Γερμανικὴν τορπίλῃν. — Ἡ τορπίλλη αὕτη, παρισταμένη κατὰ τομὴν κάθετον, θὰ ἐκτεθῇ εἰς μίαν ναυτικὴν ἐκθεσὶν τοῦ Λονδίνου. Εἰς τὴν τομὴν διακρίνεται τὸ ἐσωτερικὸν τῆς τορπίλλης, ἥτοι αἱ ἐκρηκτικαὶ ὕλαι, αἱ ἠλεκτρικαὶ στήλαι καὶ ὁ μηχανισμὸς διὰ τοῦ ὁποίου προκαλεῖται ἡ ἐκρηξίς εἰς τὴν τορπίλῃν. Ἐπέρχεται δὲ ἡ ἐκρηξίς, κατόπιν προσκρούσεως ἐχθρικοῦ πλοίου ἢ ἄλλου ἀντικειμένου ἐπὶ τῶν καρφίων τὰ ὅποια διακρίνονται ἄνω καὶ πλαγίως τῆς τορπίλλης.